

LEHTI & CO

Asukas on ykkönen - tarpeenmukaista asumista
kehitysvammaisille ihmisille –webinaari

Palveluiden hankinta ja palvelustrategia

ARA ja Kehitysvammaliitto | 28.4.2022 | OTM Susanna Lehti

Hyvinvointialueella
on sote-palvelujen
järjestämiseen
useita eri tapoja

Hyvinvointialueen strategiat

Hyvinvointialue linjaa järjestämistavat palvelustrategiassaan

- Sote-uudistuksen lainsäädännön tavoitteet ja hyvinvointialueen lakisääteiset tehtävät
- Asiakkaiden tarpeiden mukaisuus
- Yhdenvertaisen saatavuuden turvaaminen
- Eri tuottamistavat, oman tuotannon määrä

Hankintastrategia perustuu palvelustrategiaan

- Miten palvelustrategian tavoitteet toteutetaan käytännössä hankintoja suunniteltaessa ja toteutettaessa

L hyvinvointialueesta
7 §

i

Hyvinvointialueella pitää olla riittävä määrä omaa tuotantoa.

Ostopalvelu ei voi olla yksinomainen järjestämistapa.

Viranomaistehtäviä ei voi ulkoistaa.

Sisällöllisen lainsäädännön noudattaminen

Sosiaalihuoltolaki (Terveystieteidenhuoltolaki)

Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista

Laki potilaan asemasta ja oikeuksista

Sosiaalihuollon asiakasasiakirjalaki

Laki vammaisuuden perusteella annettavista palveluista ja tukitoimista

Laki kehitysvammaisten erityishuollosta

Lakeina voimassa olevat kansainväliset sopimukset kuten YK:n vammaisyleissopimus ja lapsen oikeuksien sopimus

Sosiaali- ja
terveyspalvelujen julkiset
hankinnat on
järjestettävä siten, että
palveluja koskevaa
lainsäädäntöä
kokonaisuudessaan
noudatetaan.

Sote-palvelun käyttäjien tarpeiden huomioiminen

Hankinta-
laki 108 §

Hankintayksikön pitää huomioida käyttäjien erityistarpeet ja kuuleminen silloin kun hankintaan yksilöllisiä, pitkäaikaisia tai toistuvia hoito- ja sosiaalipalveluita

- Sopimusten kesto ja muut ehdot siten, että sopimuksista ei muodostu kohtuuttomia tai epätarkoituksenmukaisia seurauksia palvelun käyttäjille

Hankintayksikön on otettava huomioon myös seuraavat tekijät

- palvelujen laatu
- jatkuvuus
- esteettömyys
- kohtuuhintaisuus
- saatavuus ja kattavuus
- eri käyttäjäryhmien erityistarpeet
- käyttäjien osallistumisen ja vaikutusmahdollisuuksien lisääminen
- innovointi

i

Hankintalaki lähtee siitä, että sote-palveluiden käyttäjille toteutetaan vaikutusmahdollisuuksia hankinnan eri vaiheissa.

Sote-hankinnoissa on joustavuutta

Vammaispalvelun hankintoihin sovelletaan hankintalain 12 luvun säännöksiä ja yleisiä hankintaperiaatteita

Sote-hankinnassa tilaajalla on laaja harkintavalta hankintamenettelyn valinnassa.

1. Hankintayksikön on kuvattava käyttämänsä hankintamenettely hankintailmoituksessa tai tarjouspyynnössä
2. Menettelyssä on noudatettava hankintalain 12 lukua ja sen perusteella noudatettavaksi tulevia säännöksiä
3. Hankintayksikön on noudatettava hankinnan kilpailuttamisessa sellaista menettelyä, joka on hankintalain yleisten periaatteiden mukainen

Tarkoituksena on mahdollistaa joustavammat hankintamenettelyt hankintoihin, joilla on suurta merkitystä asiakkaan kannalta

ERILAISET HANKINTAMENETTELYT ERI TARKOITUKSIIN JA TARPEISIIN

Täydentyvä ja joustava hankinta, kuten palveluntuottajarekisteri tai DPS monipuolisen palveluvalikoiman kilpailuttamiseen. Osat, erityisosaamiset ja luokat asiakaskohtaisen palvelun valinnan apuna. Laatuuperusteet ovat yksinkertaiset.

Kaksivaiheinen, tarjoajien karsinnan sisältävä menettely yhden tai muutaman kumppanin valintaan vaativaan palveluun. Esim. kehittäjäkumppani, palveluntuottaja tiettyyn yksikköön. Laatuuperusteet voivat olla monimutkaisemmat.

Asiakaskohtainen suora hankinta sosiaali- ja terveyspalvelussa, jos kilpailutettu valikoima ei selvästi vastaa asiakkaan tarvetta.

Mistä laatu koostuu?

Sopivan tasoiset soveltuvuusvaatimukset

- Palveluntuottajan aiempi kokemus
- Taloudellinen asema
- Riittävä ja sopiva henkilöstö
- Asianmukaiset tilat jne.

Palvelukuvaus

- Huolellisesti laadittu palvelukuvaus, jossa on kuvattu palvelun sisältö
- Palveluntuottajan tehtävät
- Asiakkaan oikeudet, valinnanmahdollisuudet jne.
- Laadun perustaso asetetaan palvelukuvauksessa
- Taustalla on tieto asiakkaiden tarpeista

Laadun vertailuperusteet

- Laatuperusteet asetetaan asiakkaiden ja tilaajan kannalta tärkeimpiin asioihin
- Asiakasosallisuus!
- Lisälaatua saadaan sen mukaan, kuin tarjoat tarjoavat – tätä ei tiedetä etukäteen

Laatua koskevat sopimusehdot

- Kannustimet ja sanktiot
- Yhteistyötä ja yhteiskehittämistä koskevat ehdot
- Raportointia ja valvontaa koskevat ehdot
- Laatua tukee myös kaikkinaisen sopimuskokonaisuuden selkeys!

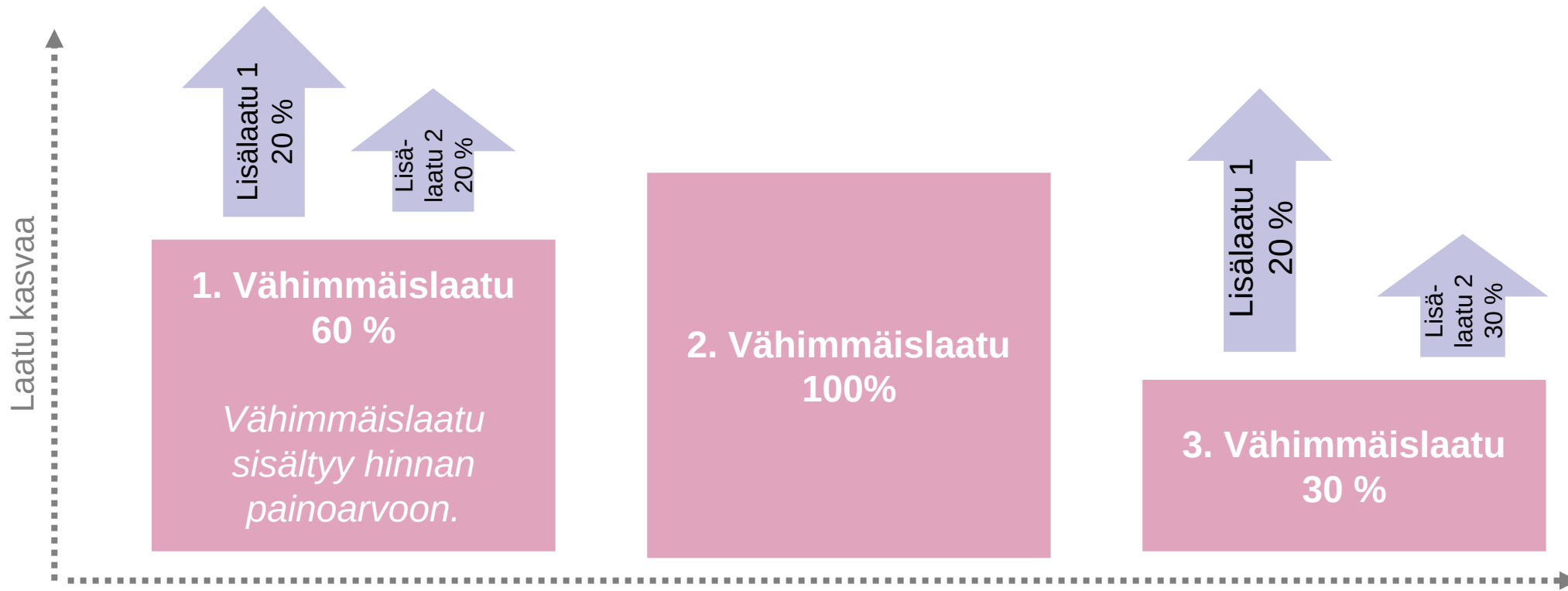

Laatua ei saada ilman sopimuksen valvontaa ja kumppanuusyhteistyötä.

Ne kuuluvat olennaisena osana ostopalveluun järjestämistapana.

Mistä laatu koostuu

Kokonaislaatu riippuu laadun perustasosta ja saaduista tarjouksista

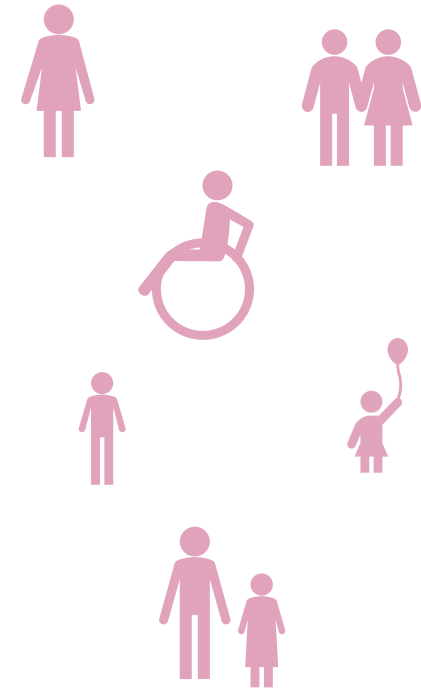
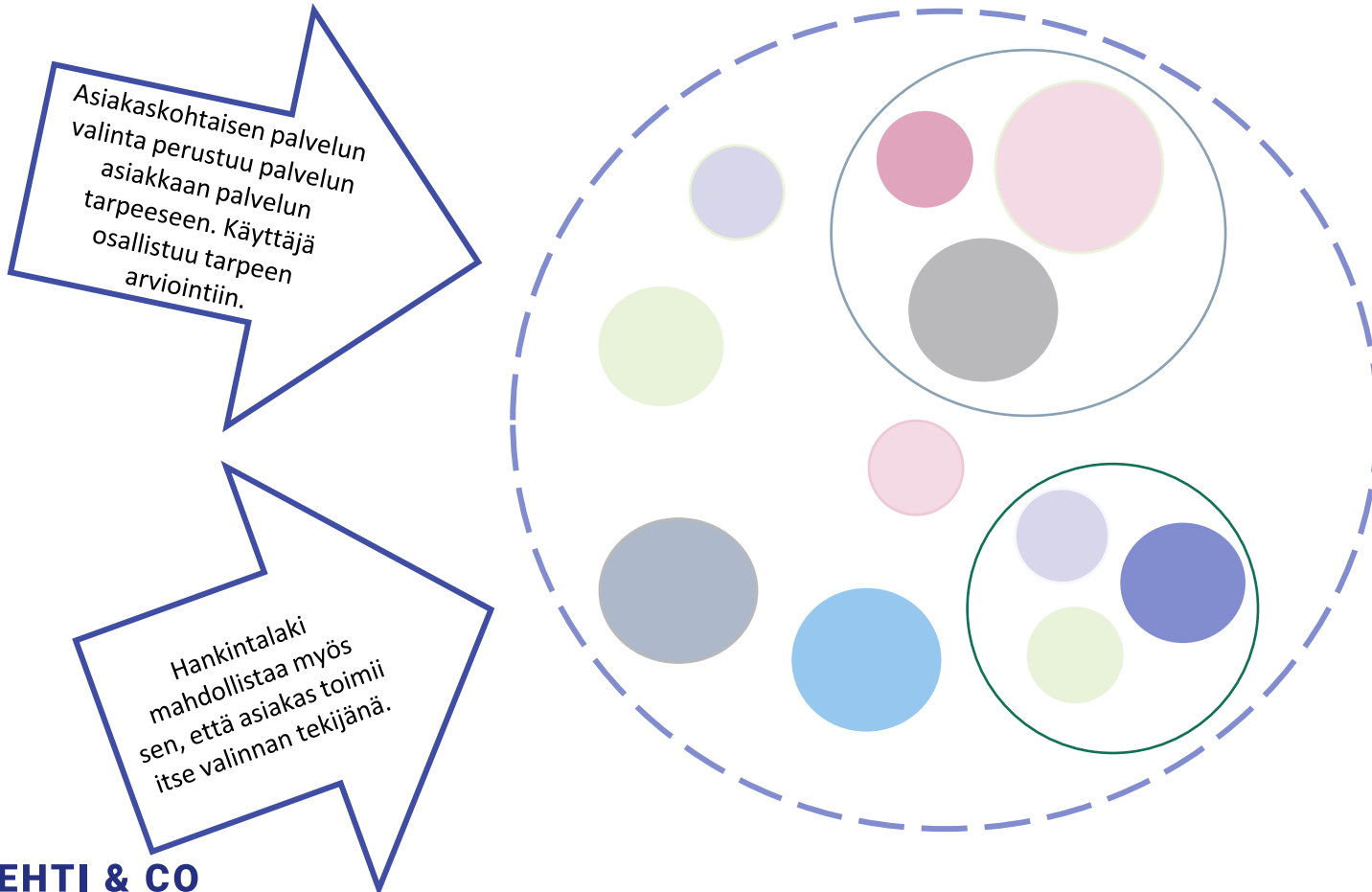
Asiakkaan erityistarpeet

Miten asiakkaan yksilöllinen asumispalvelu toteutuu?

Hankinnan palvelukuvaus luo yleisen raamin sisällölle. Asiakkaan yksilöllisen palvelun sisältö perustuu asiakassuunnitelmaan ja muuhun asiakaskohtaiseen suunnitteluun.

Tavoite: monipuolinen valikoima asumispalveluita käyttäjien erilaisiin tarpeisiin

Pitkäkestoiset ja pysyvät palvelut

Kilpailuta pitkäkestoiset palvelut ”eteenpäin” siten, että kunkin asiakkaan palvelut kilpailutetaan vain kerran

Varmista jatkuvuus sopimusehdoilla

Tee toistaiseksi voimassa oleva sopimus, kun kilpailutat asumispalvelut tiettyyn asumisyksikköön

Ota sopimukseen muutosmekanismi, joilla palvelu mukautuu asiakkaan elämäntilanteeseen ja erityistilanteisiin joustavasti

Sosiaalihuoltolaki 38 §
Henkilöille, joiden tuen tarve on pysyvä tai pitkäaikainen, tuki on pyrittävä järjestämään siten, että turvataan palvelujen jatkuvuus, ellei palvelujen muuttaminen ole asiakkaan edun mukaista.

LAADUN VARMISTAMISESSA KANNATTAA KÄYTTÄÄ MONIPUOLISIA KEINOJA JA OTTAA ASIAKKAAT MUKAAN

Yhteistyö,
yhteiskehittäminen ja
kumppanuus.
Henkilöstön saatavuus,
asiakasosallisuus jne.

Valvonta.
Sopimusvalvonta ja
viranomaisvalvonta.
Uudistuksia tulossa...

Selkeä palvelukuvaus ja
sopimus jotta on mitä valvoa
Sopimuskannustimet ja sanktiot,
niiden tehokas perintä.
Sanktioiden tarkkarajaisuus ja
sopiva taso.

Nopea reagointi virheisiin.
Korjaamisen varmistaminen.

Valvonnan hyvä
suunnittelu ja
koordinaatio.
Valvontaan käytettävissä
olevien resurssien fiksu
käyttäminen.

Asiakkaat mukaan
kehittämiseen ja valvontaan

- Osallisuus yhteiskehittämisessä
- Asiakasraadit ja asiakaskyselyt
valvonnan keinona
- Koulutetut vertaisvalvojat

Lehti ja kumppanit on sote-juridiikkaan erikoistunut asiantuntijayhteisö

Ratkaisemme sote-palveluiden pieniä ja suuria ongelmia

Autamme asiakaslähtöisten palveluiden ja hankintojen toteuttamisessa

- Lastensuojelun ja vammaispalvelun juridiikka
- Ikääntyneiden palvelut
- Julkiset hankinnat ja sopimusoikeus
- Tietosuoja ja tiedonvaihto
- Perus- ja ihmisoikeudet

Juridiikkaa pintaa syvemmältä

LEHTI & CO

Juridiikkaa
pintaa
syvemmältä

Kiitos mielenkiinnosta // www.lehtijakumppanit.fi

